

A close-up photograph of two hands shaking in a firm grip. The hands are positioned over a variety of fresh green leafy vegetables, including lettuce and spinach. In the background, there are more vegetables, including a carrot and a head of cabbage, suggesting a market or farm setting. The lighting is bright and natural, highlighting the textures of the skin and the freshness of the produce.

Toekomst
Het platform voor
duurzame voeding in de zorg

Proef

**ToekomstProef Webinar
WELKOM!**

- Welkom en praktische afspraken
- Wat is ToekomstProef?
- Wat mag je verwachten?
- Introductie Thema + Specialisten

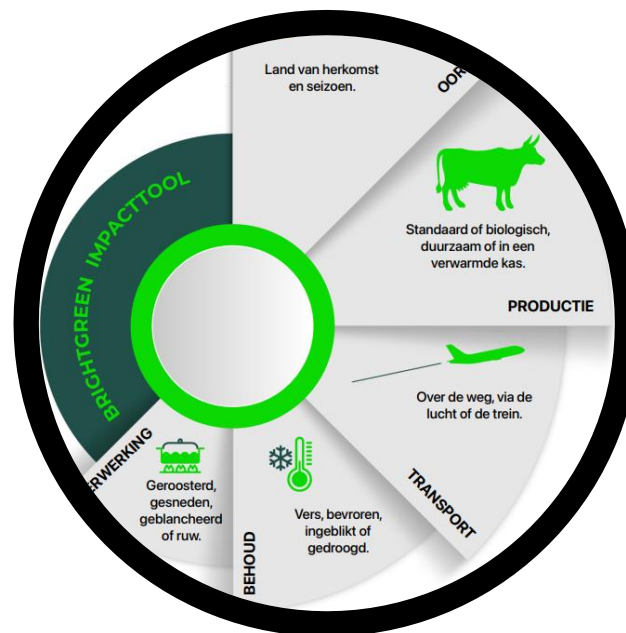
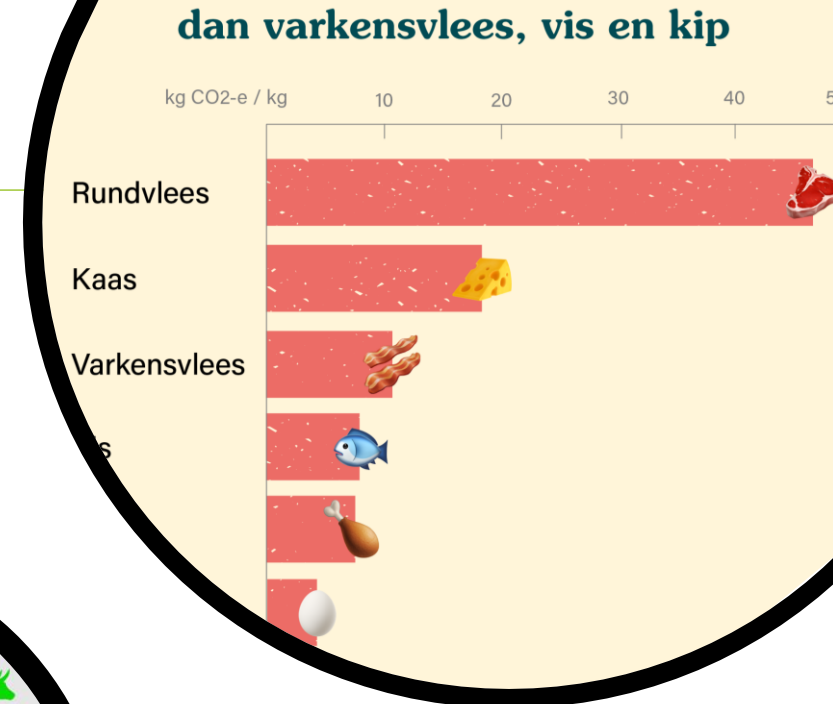
**BANG
VOOR VERANDERING**

**IK WORD PAS BANG
ALS ER
NIKS VERANDERT**

Loesje

Verduurzaming ≠ duur

- ✓ Wat levert verduurzamen op aan besparingen en kwaliteit?
- ✓ Wat zijn de Quick wins?
- ✓ Wat moet ik daarvoor doen?
- ✓ Hoe makkelijk of moeilijk is het?

Wat levert het de maatschappij op?

1/3

van alle klimaatbelasting wordt veroorzaakt door het maken en eten van voedsel

325.915 bewoners

van WLZ zorgorganisaties ontvangen **119 miljoen warme maaltijden** per jaar

39.900 patiënten

eten dagelijks in de ziekenhuizen

1,3 miljoen medewerkers

en miljoenen bezoekers in de zorg worden gestimuleerd door de eetomgeving

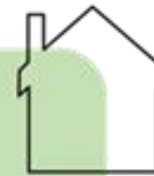
2 miljard euro

geeft de zorg jaarlijks uit aan voeding en catering

79 miljoen thuismaaltijden

216.000 senioren hebben in 2030 thuis intensieve zorg nodig inclusief maaltijden

Bronnen:

- **Een derde** (20-35%) van alle klimaatbelasting wordt veroorzaakt door het maken en eten van voedsel. Eten belast het klimaat, door energiegebruik en de uitstoot van broeikasgassen (CO2, methaan en lachgas). Voor de productie is bovendien een groot deel van het beschikbare land en water nodig. Het produceren van voedsel brengt onlosmakelijk milieuproblemen met zich mee, zoals mestoverschot en overbevissing (Voedingscentrum 2023)
- **325.915 bewoners** (2021; wlz indicatie) van WLZ zorgorganisaties ontvangen **119 miljoen warme maaltijden** per jaar. (Bron [Gebruik Wlz-zorg | De Staat van Volksgezondheid en Zorg \(staatvenz.nl\)](https://www.staatvenz.nl/gerelateerd/gebruik-wlz-zorg))
- **39.900 Patiënten** eten dagelijks in de ziekenhuizen. (2010, aantal ziekenhuisbedden)
- Daarnaast stimuleert de eetomgeving **1,3 miljoen medewerkers** (2022, mdw Zorg&Welzijn) en miljoenen bezoekers in zorg. (Bron <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/>)
- De zorg geeft jaarlijks **2 miljard euro** uit aan voeding en catering. (RIVM-rapport 2022-0127; M.A. Steenmeijer et al.)
- Omdat ouderen lang thuis blijven wonen zal de particuliere maaltijdbezorging toenemen. In 2030 hebben 216.000 senioren thuis intensieve zorg nodig, inclusief thuismaaltijden. Dit zijn in totaal **79 miljoen** thuismaaltijden per jaar. ([Zorg thuis voor ouderen groeit, en blijft groeien - ABN AMRO](https://www.abnamro.nl/onderzoek/rapporten/2021/09/zorg-thuis-voor-ouderen-groeit-en-blijft-groeien))

Wat “kost” het de maatschappij?

Topexperts: politiek moet fors bezuinigen op zorguitgaven

12 september - Skipr

Prognose: opnieuw onvoldoende budget langdurige zorg in 2023

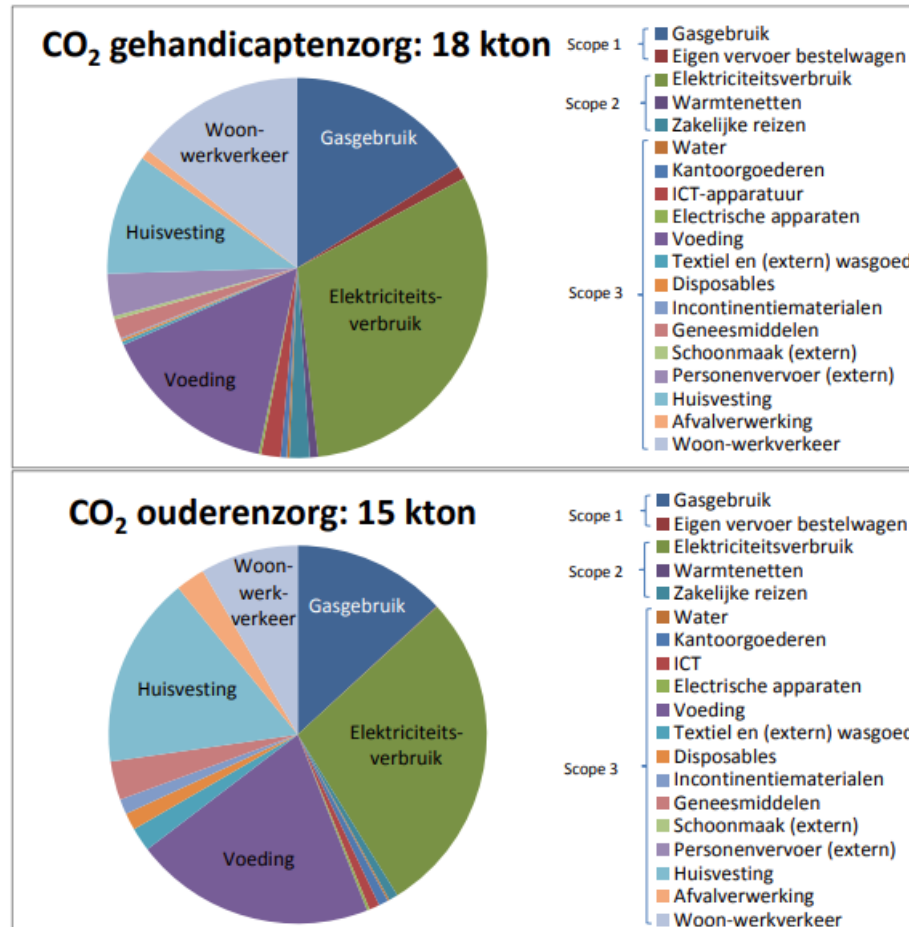
11-08-2023 | 13:00

Op het verzoek van het Ministerie van Volksgezondheid, Wetenschap en Sport (VWS) heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) een

11 augustus - NZA

Wat is de (negatieve) impact van de zorg?

Voorbeeld impact van 1 onderzochte zorgorganisatie per sector

Voeding doet ertoe!

1. Elektriciteitsgebruik: 1/3
2. **Voeding:** **1/5** (15-20%)
3. Gasgebruik: 1/6
4. Huisvesting 1/10 (10-15%)
5. Woon-werkverkeer 1/10 (10-15%)

Externe kosten (klimaat excl. sociaal/gezondheid) van eten en drinken in een middelgroot ziekenhuis = ca. €130.000,00.
Dit is 27% van de totale omzet (het inkoopbedrag van de voeding).
De milieukosten van catering in een ziekenhuis – September 2022 CE delft

Figuur 1: Cirkeldiagrammen impactanalyse gehandicaptenzorg en ouderenzorg

Wat is 1 ton CO2?

Je stoot 1 ton CO2 uit wanneer je:

- 302 liter diesel verbrandt (www.co2-emissiefactoren.nl)
- een gemiddelde auto zo'n 5.181 km rijdt (www.co2-emissiefactoren.nl)
- 7x naar Parijs vliegt
- 250 (!) Big Macs eet

Door 1 ton CO2-uitstoot...

- Smelt er zo'n 3 m3 aan poolijs 🤔

Voor 1 ton CO2-uitstoot...

- Moeten 50 bomen een jaar lang groeien
- Moet een 2.3 MW windmolen 2,5 uur draaien
- Heb je 9 á 10 zonnepanelen nodig die een jaar lang stroom opwekken

1 ton CO2 = € 57,- klimaatimpact (handboek milieuprijzen)
of € 157,- True pricing (incl. sociale impact/gezondheid)

1 ton = 1000 KG...
Maar wij hebben het over kilotonnen en
dat is een ton **X 1.000!**

Green Deal

Hoe dan ...

A hand is shown from the bottom, cupping a glowing, translucent globe of the Earth. The globe is illuminated from the right, creating a bright highlight on its surface. The background is a deep blue and green space filled with numerous white stars. A semi-transparent white circle is overlaid on the right side of the image, containing the text.

1. Creëer urgentie

Voorbeeld van impact zorgorganisatie met 580 cliënten gedurende 1 maand

Van: Jan 2023 Tot: Dec 2023 Update

XXXX

Totale Impact

183.762,00

Kilogram CO₂ in totaal

Impact Per Bezoeker

9,84

Kilogram CO₂ per bezoeker

Restaurant score

Klimaatvriendelijker dan
gemiddeld

Dagelijkse bestedingsruimte

In het Parijsakkoord is bepaald hoeveel broeikasgassen we mogen uitstoten als we de de opwarming van de aarde willen beperken tot 2° Celcius. Voor eten komt dit per persoon uit op een bestedingsruimte van 2.12 kg CO₂-equivalent. Onderstaande grafiek laat zien welke hoeveelheid van die bestedingsruimte per bezoeker wordt gebruikt.

Totale Impact

Van: Jan 2023 Tot: Dec 2023 [Update](#)

XXXX

Totale Impact

183.762,00

Kilogram CO₂ in totaal

0.0%

Impact Tool methodiek

De Impact Tool bepaalt de klimaatimpact van eten aan de hand van Levens Cyclus Analyse (LCA) berekeningen. Hierbij worden voor alle producten de broeikasgassen die vrij komen bij het telen, verwerken en transporteren bij elkaar opgeteld. Klimaatimpact wordt uitgedrukt in CO₂-equivalent. Verschillende broeikasgassen hebben namelijk een andere impact op het klimaat. Zo heeft een kg methaan meer impact dan een kg CO₂. Om toch tot een duidelijke maatstaf te komen, worden alle broeikasgassen teruggerekend naar de hoeveelheid CO₂ die nodig is voor eenzelfde impact.

Komt overeen met

765.675,00

km in personenauto

OF

85,08

verbruik electriciteit 3-
persoonshuishouden in
een jaar

OF

720,64

vliegtickets Amsterdam -
Madrid

Productgroepen - Overzicht

Van: Jan 2023 Tot: Dec 2023 [Update](#) [XXXX](#)

Inkoopgewicht per categorie

CO₂ per categorie

Productgroepen - Detail

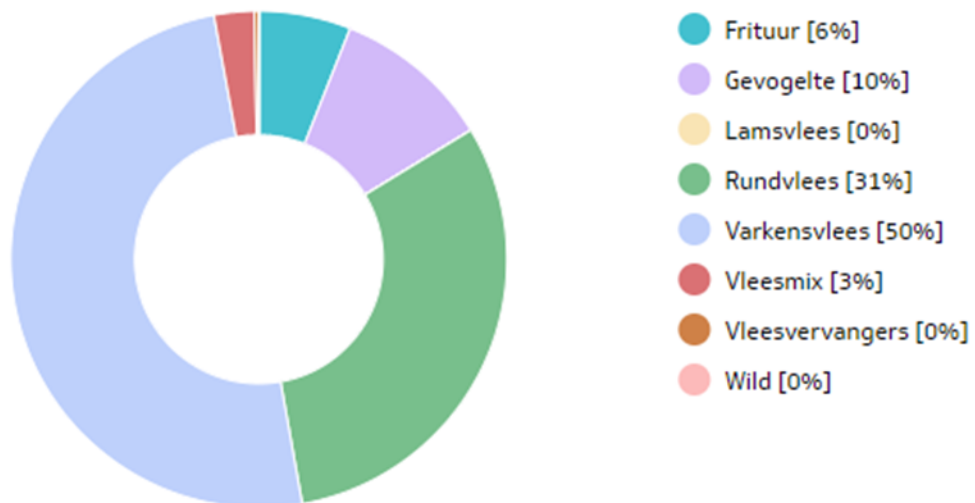
Van: Jan 2023 Tot: Dec 2023 [Update](#)

XXXX

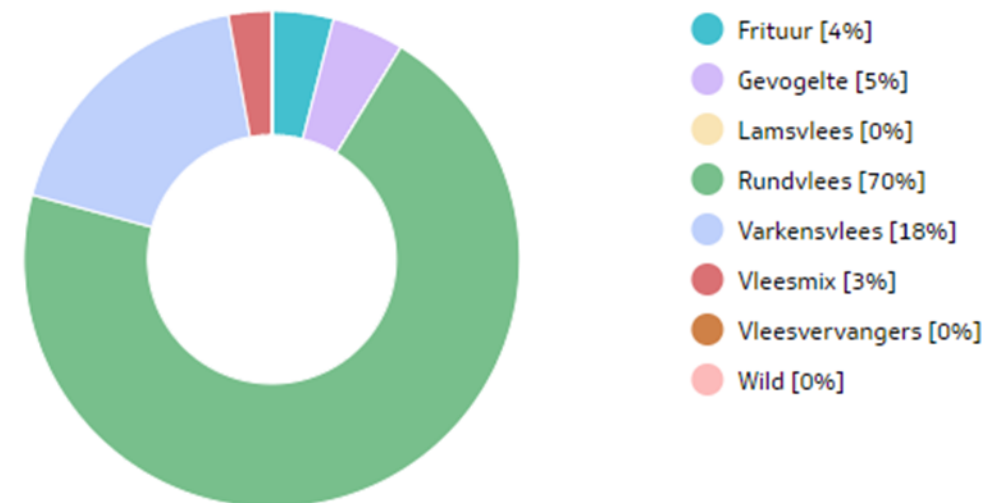
Product groep:

Vlees

Inkoopgewicht per groep

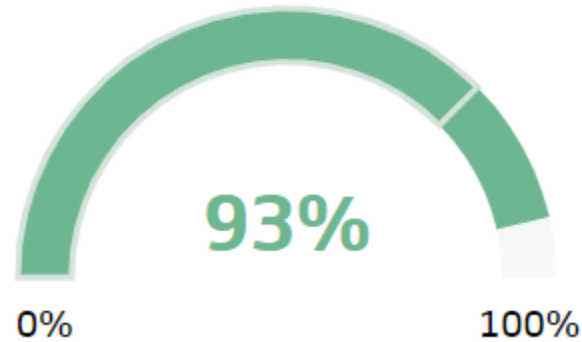

CO₂ uitstoot per groep

Dit doen we goed!

Percentage groente en fruit met een lage impact op het klimaat

Toppers

Groente en fruit met een relatief lage impact op het klimaat deze maand.

Erwten/wortelblok
Worteltjes e.f.
Zilveruien 14/16
Spruiten extra fijn minute
Postelein-boulets
Romanesco 20/50
Ijsbergsla
Frisée (krulandijvie)
Selderij
Bananen

Missers

Groente en fruit met een relatief hoge impact op het klimaat deze maand.

Boterbonen gebroken
Romanobonen
Krop sla
Lollo Bianco
Lollo Rosso
Romeinse sla
Rucola 125 gram (ongewassen)
Champignons middel
Aardbeien middel
Sperziebonen, gebroken

2. Buig weerstand om

**3. Tijd kun je
maken**

---

4. Duurzaam & Kostenefficiënt

Win-Win

Bestelomgeving:

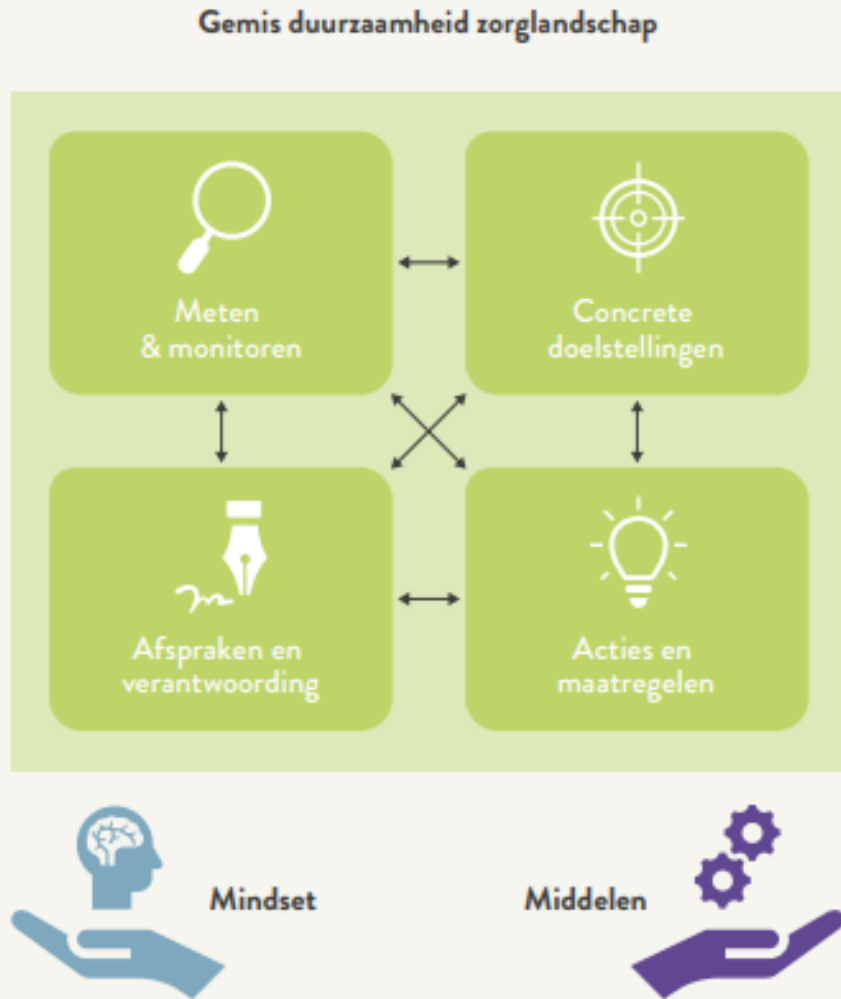
Assortiment & menu:

Werkmethodiek:

De inhaalrace naar duurzame zorg

Figuur 6: De zes hefboomen voor de verduurzaming van de zorg

“Wachten op het startschot terwijl de race al is gestart.”

Zorgverzekeraars en VWS kunnen meer dan andere partijen een belangrijke rol spelen, door de hefboomen samen te brengen in een transitieplan, partijen te verbinden, en tot concrete afspraken te komen.

<https://gupta-strategists.nl/studies/de-inhaalrace-naar-duurzame-zorg>

- Vragenlijst na de SDG week
- Aanmelden nieuwsbrief
- Maandelijks webinar met challenge
- ToekomstProef deelnemer: Audit + Masterclasses

Duurzaamheid moet je doen!

Wie maken ToekomstProef mogelijk?

Als ToekomstProef wijzen we niet met het vingertje, maar steken we een hand uit naar iedereen die ons kan helpen met onze missie. Daarom werken we samen in de vorm van publiek-private samenwerkingen. Het doel is niet om geld te verdienen met samenwerkingen. Hiervoor is een Gedragscode opgesteld. Zo blijft ToekomstProef te allen tijde onafhankelijk van onze partners.

Toekomst Proef

Het platform voor
duurzame voeding in de zorg

www.toekomstproef.nl